

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Helenæ pestilens sidus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Castor & Pollux virtute excelluerunt: nam illa demum vera amicitia est, quam probitas conciliat. Eligendi sunt boni, evitandi mali, non minus ac scopuli, ad quos si alliditur navis amicitiae, mergetur. Etiam spinæ colligantur in fasciculos, sed non alia de causa, quam simul ut accensæ crepitent inter flammæ. Præ aliis tibi fugiendos putes (juventutem alloquor,) qui feroces sunt & intractabiles: qui iudicio suo pertinaciter insistant; qui vafri & aliorum secreta rimantes, sua consilia occultantes, sermone ambiguo utentes, & simulantes ignorare, quod sciunt. Item arrogantes, & qui despiciunt, quidquid à se alienum esse cernunt; iracundos, & pronos in lites, loquaces, sanniones, maledicos, importunos, nugatores, blaterones, thraones, & ante omnia lascivos verbis & factis, impudentes, mendaces, blasphemos, aleatores, potores, refractarios, dissolutos, pietatis osores; & illos nominatim, qui, ut vir doctissimus Ludovicus Cressolius scribit, parentum & præceptorum liberati custodia, & in omnem effusi voluptatem, aut in popinis hærent, aut nocturni grassatores volitant, aut pudicis foribus insidiantur, aut choreas ducunt, Trossuli & formosuli amatores, vino & deliciis fracti, odoribus languidi, muliebribus nugis soluti, vitio elumbes, & inverecundi: nam veteri versiculo:

Noscitur ex socio, qui non cognoscitur ex se.

Ut morbi corporis, sic animi, facillimè communicantur. Platonis familiares gibbum ipsius, Aristotelis amici linguæ hæsitantiam: Alexandri convictores flexam ejus cervicem & asperitatem vocis imitabantur. Atque ut vitia per convictum & societatem, sic virtutes per consuetudinem ducuntur. Quod si nulla bestia tam fera & truculenta cernitur, quæ diuturno cum hominibus commercio feritatem non exuat; longè minus ad illaudatas actiones sese dabit, qui cum benè moratis frequens est. Confirmat hæc omnia sapientissimus Hebræorum Prov. 22. *Noli esse amicus homini iracundo, neque ambales cum furioso: ne fortè discas similitas ejus, & sumas scandalum anime tue.* Et Prov. 13. *Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit: amicus stultorum similis efficietur.*

III. (c) Diximus Castorem & pollucem, quando simul apparent, salutare esse navigantibus flammæ; secus, si una tantum videatur; eamque vocari *Helenam* haud dubium tempestatis imminentis signum. Quid hinc ad mores? feralem esse facem, mulierem discordem & rixosam; quæ nec pacem ipsa pati possit, nec sinat alios quiescere; turbatricem non modò concordie domesticæ, sed etiam non rarò publicæ. Exempla

(c) *Helena pestilens sicut.*

pla docent, quas tempestates concitaverint exitiales hæ faces. Ut Troia incendio deflagraret, quis ignem subdidit nisi Helena? quæ quot radios ex oculis, tot faculas jaculata est, quibus in amorem & odium fortissimorum virorum pectora incendit, & Priami regnum funditus evertit. Clytemnestra verò Helenæ soror, qualis furia extitit? Ægisthi propinquitate conjuncti, fœdissimis amoribus capta, ut liberiùs cum adultero consuesceret, redeuntem ex bello Trojano maritum Agamemnonem per insidias interfecit, idem factura Orestis filio, nisi eum Electra soror certissima neci eripuisset. Quid pestilentius ac dirius his flammis? quæ aspectu primo videntur esse sidera ob venustatem formæ; sed nimium ferale lucent, instar cometæ:

----- non illum navita tutò,
Non impunè vident populi.

IV. (d) Animadversione dignum est, quòd Castor & Pollux ex ovo fragili prodierint: quæ re ostenditur, quàm lubrica sit hominum etiam conjunctissimorum fides & amor. De Carolo VII. Galliarum rege memoratur, ipsum aliquando è familiarium suorum charissimo sciscitatum, quid ejus cum rege amicitiam infringere aut labefactare posset? illumque respondisse intrepidè, *un affront, Sire*. Unus contemptus, domine. Constantiam amicitia exprèsserunt veteres hoc emblemate. Pingebatur juvenis formâ vegetâ, detecto capite, tunica rudi indutus, in cujus fimbria scriptum erat: *Mors & Vita*. In fronte: *Æstas & Hiems*; habebatque latus apertum usque ad cor, cui inscriptum: *Longè & Propè*. *Forma juvenilis* indicat amicitiam semper virentem; *nudum caput*, fidele obsequium; *rude indumentum*, tolerantiam laborum; *æstas & hiems* prospera & adversa; *latus & cor apertum*, simplicitatem & sinceritatem; *longè & propè*, amoris in omni loco constantiam.

V. (e) Castor & Pollux inter *ἀνεζιγάνους*, seu *malorum depulsores*, sunt numerati. Nec immeritò. Nam qui concordés sunt inter se, & pacis amantes, etiam alios ad voluntatum conjunctiones inducunt, eaque, quæ discordiam, & mala inde orientia invehere possent, amoliri student & averruncare. Superiùs meminimus, *Discordiam*, unam esse inter furias, Martis currum stipantes. Ejus imaginem pingit Petronius:

Intremuere tubæ, ac scisso Discordia crine
Extulit ad superos Stygium caput: hujus in ore
Concretus sanguis: contusaque lumina flebant:

Stabant

(d) *Lubrica amicitia.* (e) *Concordia bonum.*